

ABONAMENTUL.

Pentru Monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:

odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea "Unirea"
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Statificarea școlilor românești din graniță. *

— Alt ordin al contelui Apponyi. —

De ministru Apponyi ne surprinde cu un nou ordin, care, precum suntem informați, l-a trimis tuturor conzistoarelor românești. În acest ordin spune, că pentru asigurarea statului și a națiunii va statifica în primul rând școlile gr.-cat. și gr.-or. române din comitatele marginase, pentruca astfel să asigure deplin țara contra străbaterii spiritului de inclinare către statul vecin. Aceasta, după părerea dumisale, numai așa se poate ajunge cu siguranță, dacă la granițele țării statul va lua în mâinile sale întreagă instrucțiunea poporală. Îl îndeamnă la acest pas împrejurarea, că cu ocaziunea invaziunii armatei române, o mare parte a învățătorilor confesionali și comunali a dovedit o purtare nepatriotică.

Din aceste motive, a pornit deci o acțiune de statificare a școlilor, și aceasta se va începe cu comunele acelea, din cari învățătorii confesionali sau comunali s'au depărtat de bunăvoie cu inamicul, sau a căror învățătorii confesionali sau comunali din această cauză sunt puși sub cercetare criminală. Pentrucă, după cum presupune dl ministru, în aceste comune spiritul patriotic e atât de zguduit, încât numai prin schimbarea învățătorilor nu se mai poate rehabilita, ci singur numai prin statificarea școlilor confesionale.

Spune mai departe amintitul ordin, că pentru „întreg rea hotarului cultural“ în acțiunea de statificare vor fi luate și alte comune.

Dacă unul sau altul dintre învățătorii acuzați va fi aflat de nevinovat, promite dl ministru, că față de aceștia va fi cu toată consi-

derația. Pentrucă statificarea școlilor din comunele amintite nu o face ca pedeapsă, ci numai pentru asigurarea patriei.

În urma acestor dispozițiuni, detrage ajutorul de stat și pe viitor nici nu va mai asemna școlilor gr.-cat. și gr.-or. române din comunele amintite.

Referitor la aplicarea învățătorilor spune că în școlile de stat înființate în modul arătat, va aplica numai învățătorii cari posed limba poporului și va asigura întrebuințarea în instrucțiune a limbii materne, se înțelege că fără păgubirea limbii maghiare, care va fi limba de propunere.

Bisericilor românești le asigură și pe mai departe dreptul de-a influența asupra creșterii religioase-morale a elevilor.

Cu privire la localul școlii și a apartenențelor, spune că sau le va cumpăra sau le va lua în chirie, și va face tot posibilul, ca sarcinile împreunate cu susținerea acestor școli să fie pentru sârmanul popor cât mai mici.

Acesta este cuprinsul noului ordin al ministrului Apponyi, care pe cum se vede, taie adânc în autonomia bisericilor noastre naționale.

Credem, că conferența episcopilor gr.-cat. români, chemată la Blaj pe zilele proxime, va lua hotărâri demne și în această chestie importantă, arătând dlui ministru, că pornește din premise foarte greșite când crede, că statificarea școlilor este remediul cel mai sigur contra duhului nepatriotic.

Noi credem, că instituirea unui regim de cea mai deplină libertate și dreptate ar duce mai curând la scopul dorit de noi toți: *întărirea patriei.*

Ministrul Vázsonyi despre reforma electorală. — Cu ocazia unei adunări politice ținute în Kaposvár, ministrul Vázsonyi a rostit un discurs. În cere s'a ocupat cu chestia votului universal și atitudinea partidului muncii.

Partidul muncii — a spus — face toate eforturile ca să zăpăcească guvernul privitor la programul său principal, care este votul universal. Se lansează știri falze și tendențioase, în cere se spune, că guvernul Esterházy ar fi aplicat să facă unele concesii pe tema aceasta, dacă partidul muncii ar vota proiectul și astfel s'ar evita eschierirea noilor alegeri parlamentare. Ministrul declară, că blocul electoral peste fi liniștit, că nici o lotă din programul său nu va fi schimbată și guvernul este hotărât a trece reforma electorală prin dietă fără nici o șovăire. Elementele liberale din partidul muncii vor înțelege situația și vor veni de sine în guvern, fără a constrânge pe acesta ca prin noi alegeri să împărțească întreg partidul contelui Tisze.

În ceea ce privește reforma electorală, a declarat următoarele: Când introducem votul universal, vrem să punem fundamentul acestei politici. Aceia, cari acum ne sunt contrari, până când au fost în domniro, au susținut cu îngrijire legăturile cu naționalitățile. Acum îndată au slevat chestia cehilor, a slavilor de sud. Vreau să deștepte teamă și ură față de curentul democratic, în aceia cari în mod foarte corect își propunesc maghiarismul mai presus de toate, și cari nu-și pot închipui aceasta țară decât ca Ungaria.

Dreptul electoral și chestiunea de naționalități nu au nici o legătură întreolaltă. Ce fel de paritanie e de-a doua drepturile dela mulțimea ungarilor adevărați, spunând, că e chiar interes maghiar, căci în Ardeal sunt câteva comitate, cari ar trimite în parlament cu cinci deputați românii mai mulți. În cercurile naționalităților majoritatea încă a fost a lor. Aceste voturi ale naționalităților se cumpărau până acum cu rachiu și cu bani. Rachiu și banul însă nu poate fi temelia statului maghiar. În modurile acestea nu vom intra. Față de iredenții un pumu cât de zăravân, iar față de naționalitățile credincioase pace și înțelegere. Aceasta e politica maghiară și temelia ei nu este reacțiunea dreptului electoral, ci o politică de proprietate corectă și o politică culturală de asamnei corectă.

Adausul de scumpete și preoțimea gr.-catolică.

În numerii mai recentă a ziarului »Az Est« s'au publicat două știri, a căror remarcare va fi o grăitoare justificare a scrisului nostru din urmă referitor la dorința preoților gr.-cat. de-a li-se mijloci dela guvern un adaus de scumpete cerut imperativ de timpurile în cari trăim. În nrul 186 a ziarului amintit se aduce știrea, că preoții parohiilor patronate din com. Csanád s'au constituit în vremea din urmă într'o mișcare unitară în scopul, că competențele lor în naturalii rescumpărate din partea statului cu bani să se administreze de aici înainte în natură, fiindcă suma neînsemnată ce o primesc în schimbul acestor competențe numai poate fi îndestulătoare față de indigențele timpului prezent.

La aceasta mișcare conform aceluiaș comunicat s'au alăturat toți preoții parohiilor patronate din țară.

Ministrul de culte aflând de aceasta (mișcare) a intrat în conțelegere cu superioritatea bisericească, din partea căreia la dorința preoțimii întregi s'a adus următorul conclud: »Renunțând dela răscumpărarea dorită cerem pentru preoții parohiilor patronate adaus de scumpete după măsura oficianților de stat, care la nici o întâmplare să nu fie mai mic de 35%, iar la cazul că acela s'ar ridica în viitor pentru oficianții de stat, să fie

ridicat în aceeaș măsură și pentru preoți«.

Să așteaptă apoi ridicarea salarului — accentuat de repetite-ori și din partea noastră — cu dorința că acela să fie corăspunzător timpului, în care trăim și amăsurat pozițiunii sociale ce ocupăm în viață.

Și ca un rezultat final a-și cuteza să afirm, că preoții parohiilor patronate vor obține adausul cerut în viitorul cel mai apropiat.

Iar noi preoții gr.-cat. — singur preoții gr.-cat. — rămânem neamintiți și pe mai departe, singur pentru că nu știm să ne constituim în chip impunător.

Serviciile, ce le aducem pe altarul patriei noastre, ar fi timpul să ni-le impunem respectului convenit nu numai în fond — care altfel să apreciază prea de puțin — ci și în forma răsplății convenite. Cu tânguirile, cari au o notă oaracteristică la noi nu se va ajunge nici când la rezultatul dorit. Să poate scrie în fiecare zi despre dorința noastră de a ne ameliora soarta — precum s'a scris și până acum — pentru-că foarte puțin va ajuta; trebuie să *ne constituim fără amânare, să ne precizăm dorința adausului conform preoților din comitatul Csanád*. Să dovedim clar, că adausul de scumpete pentru noi preoții cu familie este mult mai necesar ca pentru preoții rom.-cat. fie chiar și preoții parohiilor patronate.

Calea de a se cristaliza aceasta dorință s'a dat în nrul 40 al »Unirii« unde e rugată Ven. Superioritate să ceară date reale despre starea materială a preoților prin oficiile protopopești. Cerem dela Ven. superioritate să ne împlinescă de urgență dorința aceasta atât de ardentă.

* * *

A doua știre care iarăș ne interesează, este rugarea oficianților de stat — achițată în Nrul 187 a ziarului »Az Est« — referitor la anticipația ce o cer acești oficianți dela guvern în contul adausului de scumpete ce se va ridica în toamna anului curent.

Este timpul să se provadă fiecare individ cu cele necesare pe timpul de iarnă. Să cere prin urmare o anticipație de ajutor în scopul amintit; și am putea zice că rugarea lor fiind justă și cerută de toți fărăosebire — unitar — va fi rezolvată favorabil în timpul cel mai apropiat.

Și ce să zicem noi preoții cari n'am primit și poate să treacă timp îndelungat până vom primi adausul de îmbrăcăminte care ni-s'a votat și nouă preoților.

Oficianții de stat cărora s'a administrat mai de mult acest adaus, au și uitat de el, iar noi cari suntem într'o stare mai puțin fericită ca acești oficianți până când vom mai aștepta după acest adaus extraordinar.

Oare noi n'avem să ne îngrijim de multe necesarii (pe timpul de iarnă),

FOITA.

Biserica pustie.

De pe culmița umilei coline
Priviți spre pustitul sat din vale,
Și tot mai tare te cufunai în jale
Văzând în jurul tău figuri streine.

Veniți de prin apusuri depărtate,
Vorbind o limbă iute și 'ncurcată,
Prin ușa la pururea deseuiață
Mi intra fără nioi o pistate.

Și par'că plângi cu-atâta 'nduioșare,
Văzând pustitul cum meren, meren
În juru-și se lăsește tot mai tare

În amurgit. În eazi în somnu-și greu;
Doar turnu-și lucitor de so mai pare
Un deget ridicat spre Dumnezeu...
N. L. Ioanăș.

Visuri de pace...

— Fragment. —

De N. Codreanu.

(Continuare și fine.)

Când se iviră cele dintâi locuri binecunoscute pentru Eugen Poenariu, stegarul blând, cu ochii negri și scăpărători — a

simțit că-l înăbușe o nestăpânită jale, simția că-l strânge ceva de gât, că îi trebuie atâta putere să nu plângă, cu hohot lung și plin de zguduiri... Dar Eugen Poenariu e soldat, a stat o jumătate de an în luptă cu moartea, cum ar fi putut plânge el, eroul, stegarul, care a îmbărbătat totdeauna pe „copiii săi“, azi în ziua sfântă și mare a păcii și a revederii?! Nu! Zmănei odată mându din cap, își prinso chipul în mână, îl ridică sus în fereastra vagonului și din fragețul lui piept izbucni înălta oară în toată puterea: cuvântul rostit de atâteaori: ura, ura... sfințe meleaguri ale copilăriei mele, se întoarce biruitorul să cărate țărâna noastră sfântă și binecuvântată și atâtea amar de vreme perdată.

Ura, ura sfințe meleaguri, binecuvântarea cerului fie totdeauna și pururea peste voi, peste trupurile și sufletele voastre.

A sărit din tren și cu brațele deschise alergă în gară... îi fălăiau pletele în vânt și străluceau ochii ca două bucurii depline din ochii mucenicilor, ce vedeau fața Domnului — după atâtea neafârșite încercări și chinuri...

În gară îl așteptau plângând Mama și Tatăl lui Eugen Poenariu și nu departe de ei șhoasă și atât de fericită d-soara Puiu, îmbrăcată în alb cu un buchetăș de roze albe și roșii, fericită și cu fața laminată, ca o mireasă ce se întorcea dela altar.

Ce era să zică Eugen Poenariu când numai doi pași mai despărțeau deslăntuirea aceea furtunatică de plâns și fericire fără de margisi, ce se pătrecu în ziua aceasta sfântă și de vis a revederii. Simția că și trăește cele din urmă zile ale vieții lui stăuse în deplină și nemărginită fericire.

Eugen Poenariu avea încredințarea sigură că visează. Că trăise o nelăchipluită poezie de fericire, și că acum dormia la adăpostul cald al vetrei părintești, visând în așteratul moale la acelea zile de atâtea durere când era voluntar în cele dintâi săptămâni în casarma rece și neprietinoasă din orașul uruitor, unde își făcuseră anul de voluntar în vremile acele de crâncen și neafârșit războiu...

Că sufletul își reînvia toate acele dureri înăbușite, cari nu mai avuseră vreme să se ridice din suflet în lumea vieții și a realității amare. Că el acum visează și nu trăește acum aieva.

Însetul cu înecatul înțelese, că totul a fost un vis numai și că aieva el este în fereastra casarmei, împlinind slujba de supraveghietor peste camarazii săi, cari dormiau frânți de goana unei zile toropitoare, petrecute în exerciții pentru marea cea când și ei cei mai tineri rezerviști vor avea să plece pe câmpul de luptă.

Iar prin Noemvrie când vom primi congrua nu va fi prea târziu a ne îngriji de cele de lipsă pe timpul de iarnă?

Vorbească în punctul acesta valoare economică și abundanță vom fi deplin motivați dacă și sub respectul adausului de îmbrăcăminte ne recomandăm în atențiunea Ven. superiorității și cerem a ne mijloci administrarea urgentă a acestui adaus. Aceste două știri am aflat de bine să le aduc în legătură cu scrisul, ce s'a desfășurat în timpul din urmă cu privire la adausul cerut cu atâta insistență și de preoții gr.-catolici.

Să învățăm și noi din pilda altora. (gt.)

Englezii așteaptă pacea cu sfârșitul acestui an. — O depeșă din Cristiania anunță: Tot mai mult să lățește convingerea, că războiul se va termina încă în acest an. În orice caz forțe mari au intrat în lucrare, ca războiul să nu se estindă și pe anul viitor. Pontificale înăă încearcă a afla calea înțelegerii. Rușii, aflați în Anglia, nu cred ca războiul să se estindă și dincolo de Anul-nou.

Sașii și reforma electorală. — În numărul din 15 Iulie al „Pester Lloyd“ deputatul sss Emil Neugeboren ține să lă-marească opinia publică maghiară asupra atitudinii sașilor cu privire la reforma electorală. O face aceasta, precum spune autorul, pentru a încunjuza formarea unei opinii defavorabile privitor la acest popor, care în toate împrejurările să laudă cu organizația sa democratică și liberală din toate punctele de vedere. Toșmal din acest motiv, — spune dl Emil Neugeboren —: „Dacă sașii ar trăi pe teritoriile lor neamestecați, încât nici o formă a vreunui drept electoral să nu amenințe patrimoniul lor politic, atunci ar fi aderenții necondiționați a reformei electorale celei mai universale și a celei mai democratice refaceri. Nu există la ei nici o castă privilejiată, care să aivă teamă, că va fi scoasă din poziția de putere de propriul ei popor și care din acest motiv să se impună ca patrivnic al democrației și votului universal.

Lucrurile însă stau astfel, că sașii ca popor trebuie să se teamă cu drept, că în cazul unei lărgiri a îndreptăririi de vot, vor fi înlăturați și despoiați de orice influență politică. Ei formează, considerând curat numai numărul lor, nu numai în comitatele locuite de ei, ci chiar și cu două-trei excepții, în cercurile electorale de acum, o minoritate față cu consățenii români, ceence la introducerea unui drept electoral din cale afară democratic ar avea ca urmare majorizarea lor aproape pe întregă linia.“

Dl Neugeboren arată cu date referințele alegătorilor în comitatele locuite de sași, spunând, că în 1913, după legea electorală de acum, numărul alegătorilor sași ar fi fost de 37%, după proiectul de acum, care ar da drept de vot tuturor alegătorilor trecuți de 24 ani, scade la 34.6% fără considerare, dacă știm carte însă la 21%. Intrucât s'ar combina și soldații, cari au deja crucea Carol, indiferent dacă sunt de 24 ani sau mai puțin, proporția aceasta ar fi și mai defavorabilă sașilor. Tot astfel ar fi raporturile alegătorilor și în celelalte comitate, cum e Brașovul, azi cu 43.1%, în proiectul nou cu știința de carte 36.4%, fără aceasta 31.1%. Târnavă-mică 40.4%, 33.9%, 18.4%. Târnavă-mare 67.2%, 58.0%, 42.4%. Sibiu 50.0%, 38.3%, 27.4%.

Articolul se încheie astfel: „Nu atâta pierderea mandatelor distale înveală însă primejdia propriu zisă, ci democratizarea continuativă, care trebuie să urmeze pe urma unei astfel de reforme electorale, mai ales în cece privește dreptul electoral municipal și comunal. Aceasta ar strivi dela orice influență a unei administrații proprii pe sași în teritoriul strămoșesc, pe care ei între sudoare și muncă de sute de ani, precum și în lupte cu turcii și tătarii de atâtea ani l-au apărât.“

„Pester Lloyd“ în notița ce o face acestui articol, asigură pe autor, că guvernul maghiar va afla modalitatea ca sașii să nu piardă teren din drepturile, pe cari azi le au.

Declarația de războiu a Chinei. — O depeșă din New-York anunță, că noul president al Chinei a aprobat hotărârea unanimă a guvernului, în sensul căruia China declară războiu Germaniei și Austro-Ungariei. Șeful statului major chinez, aflându-se la Paris, a declarat jurnalului „Excelsior“, că ei vor trimite două corpuri de armată, cari vor lua parte la luptă în *primăvara viitoare*. În aceeaș vreme trimite o mulțime de muncitori pentru operațiunile belice.

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 6 August. Ofensiva româno-rusă, pornită contra trupelor de sub comanda arhiducelui Iosif, și care a fost salutată de press ententei cu mare bucurie, în rezultate nu a corespuns așteptărilor. Atacurile dușmane în regiunea Casinu, abstrăgând dela pierderile mari ale inamicului, alte succese în general nu au avut. Am făcut nouă înaintări pe teritoriul celor trei hotară și Gurahumorului. Honvezii și glotașii ungari au scos pe dușman din pozițiile ce sunt spre nord-

Dai căci alta era realitatea. Părinții lui Eugen Poenariu dormiau de mult acum somnul viciniei în cimiterul proaspăt de lângă biserică nouă și inimile lor atât de fără de margini bune se prefăuseră de mult, de trei ani acum în țărână...

Ei au rămas opt orfani adăpștiți la o soră, preotoasă și din acești opt orfani doi purtau acum uniforma, pe care o îmbrăcaseră o lume... Unul dela începutul războiului, iar el abia de câteva săptămâni...

Iar d-șoara Peiu a rămas și ea cu inima sfâșiată acasă și poate că-l uitase sau poate nu i-se da puțină să-i trimită măcar câteva slove, aici în vâltoarea nouă, în pustietatea și singurătatea, la care trăia bietul voluntar Eugen Poenariu.

În tovărășia a multor camarazi, dar a nici unui prietin, căruia să-i poată destăina toată enorma pustietate câtă o poartă în suflet.

Singurele mângâieri ce le avea, erau scrisorile, ce-i aduceau vești și solii pline de mângâieri — de acasă. Cu câte lacrimi uscate pe furie a sfințit el toată povestea îndurerată a tragediei, ce s'a petrecut în ultimii ani — la vatra lor pustie și piănă. Și de câteori nu i-au trezit dureri chiar slovele, ce cereau să-i dea o mângâiere când din înșiruirea lor se ceta toată jalea, celor cari le scriau din satul pierdut departe peste atâtea lanuri și bunuri de țară, sădite la margini cu meri tineri și fără de fructe.

Dar niciodată nu l-a cuprins pe Eugen Poenariu atâta durere și desnădejde ca în clipele aceste când s'a coborât visul cel mai frumos — cu toată nereaia lui bogăție să-i descătuseze toate cele mai intime ascunzișuri ale sufletului, cari atâta vreme rămăseră zăverite — sârce în lacrimi aducătoare de potolită și binefăcătoare pace...

Ci toată furtuna deslănțuită acum a început să-i mucească sufletul lui pustiu, a simțit năvala irezistibilă a unei cotropitoare desnădejdi, și plecându-și ochii pe palme și-a dat frâu întregii dureri și pieptul lui fraged, dar larg și bine încheșat a început să se zguduie de tot mai repezi tresăriri și un plăm adânc, ca de spasm i-a cutremurat toată ființa, ca chin de spini, cu alinări binefăcătoare și cu mângâiere potolită și așa de dulce...

Și Eugen Poenariu adormi întâioară aici în fereastra casermei — de săptămâni acum — cu sufletul mulcomit și împăcat, binecuvântând pe Celele descătusează săvoarele cele mai intime ale sufletului și lasă să curgă șiroaiele de lacrimi pe lemnul trestrei lavachit și șters de lacrimile camarazilor, cari vor fi plâns și ei în vre-o noapte de veghe — în șirul nesfârșit de nopți câte s'au înșiruit pustii și fieroase acum mai bine de trei ani de zile...

vest de Rădăuți și după alungarea eroică a atacurilor îndârjite rusești au pătruns în oraș. Pe ambele laturi dela Siret ne apropiem de frontieră. Spre sud-est și nord-est de Cernăuți inamicul opune rezistență vehementă înaintării trupelor aliate. La Zbruc atacuri rusești parțiale.

În Flandria luptele de artilerie peste zi s'au înmuiat. Spre seară s'au înăsprit pe singuratică secțiuni. Englezii ziua și noaptea au dat atacuri puternice contra pozițiilor germane dela drumul Ypern—Menin și între Lys. În tot locul au fost respinși. Trupele germane au întreprins atacuri succese pe câmpurile de tolcere cunoscute. Luptele de esire dela canalul Labasse, Scarpe și Chemin des Dames, s'au încheiat norocos pentru germani.

La Italia luptele de artilerie s'au estins pe întreg frontul dela Isonzo, începând dela Tolmein până la mare.

Concurs

pentru primirea elevilor gimnaziști în Convictul diecezan gr.-cat. din Lugoj.

I.

Pentru anul școlastic 1917—1918 scriem concurs public pentru studenți gimnaziști cu taxa statorită în 150 cor. lunar ori 1200 cor. în Convictul diecezan, cari se vor solvi de părinții ori tutorii respectivilor alumni în 3 rate anticipative: la 1 Septembrie 400 cor., la 1 Noembrie 400 cor., la 1 Ianuarie 400 cor.

Fiii proștilor diecezani, cari ar fi primiți în convict, vor fi primiți cu taxa redusă de 1000 cor. anual.

1. Recursele pentru primirea în convict să vor înainta ordinariatului până la 15 Aug. st. n. a. c. Cu acelaș recurs de-odată să poate înainta și recursul *deosebit* pentru împărțirea de vre-un stipendiu destinat pentru convictualiști ori din alte fundații diecezane.

2. Se observă că în taxa de intertenție nu se cuprind taxele de înscriere la gimnaziu și alte taxe acolo preserise, pe cari elevii au să le plătească deosebit.

3. Pentru primirea în convict au să petiționeze și acei elevi, cari în anul școlar trecut 1916—17 au fost împărțiiți de stipendii convictuali.

4. Susepterea în convict e condiționată și dela împrejurarea dacă starea sanitară a elevilor e neceșționabilă și ca atare constatată prin medicul diecezan, și dacă respectivii au caleași cel puțin sușficienți.

5. La recourse se vor aceluși următoarele documente: a) extras de botez, b) testimoniul școl. de pe anul 1916—1917, c) atestat de vaccinare resp. revaccinare, d) declarațiunea părinților, cumcă doresc ca fiul lor să fie primit în convict, și că la cazul primirii vor satisface deplin obligatiunilor și condițiunilor preserise în regulamentul convictului diecezan.

II. Condițiuni de primire statorite din partea Convictului.

1. Elevii vor avea să aducă cu sine la intrarea lor convict următoarele obiecte: a) o carte de rugăciuni, b) patru părechi bune de schimbări pregătite din pânză ori gielgiu, c) 12 batiste, d) două părechi de ghete (tucălăminte), e) șese părechi de ciopari, f) o saltea (sac de paie) și două coperitoare (cearșafuri) de saltea, g) două perini și patru fețe de perini, h) o plapemă și două coperitoare (lepede) de plapemă, i) patru ștergare, k) patru serviete, l) un păhar de sticlă, m) porie de vesminte și de ghete, n) pieptene și perii de cap, de dinți și de unghii, o) lingură, linguriță, cuțit, furcășă.

Pe toate rufele are să fie însemnat cu Nr. ce-l va primi în rezoluție și întrecăt să poată și numele întrecăt să poată și numele întreg al băistului proprietar cu litere cușute. Vesmintele nelaseminate după prescrierea se resping. Pentru vesminte au să poată grijă și să răspundă însuși elevii, și să înștiințeze îndată, dacă ceva obiect le-ăr peri la spălătorie.

2. Băieții așezați în convict vor beneficia de următoarele: a) locușă primitivă cu mobilierul de lipsă, b) cupt (măncare) complet și anume: la dejun întrecăt să poată lapte ori cafea cu pâne; la prânz 2—3 pise, la cină 1—2 pise; la oșină pise și poame ori alte de aceste, c) spălatal rufelor, d) luminat și încălzit la timpul recerut, e) medic și medicină. În caz de morb mai greu și îndelungat șpeșele aceste cade în sarcina părinților, f) Superioritatea va purta grijă ca elevii mai slabi să fie controlați și ajutatori studii prin studenți mai buni. Dacă însă cutare părinte ar dori pentru băistul său instructor deosebit, va avea însuș să solverscă onorariul statorit cu știrea și aprobarea superiorității.

3. Elevii sunt răspunșatori pentru întregitatea mobilierului, ce li-se dă spre întrebunșare; prin urmare stricșciunile ce le-ăr face în mobilierul convictului, au să le despăgubească părinții, ori îngrijitorii elevilor.

4. Părinții sunt recercați să binevoiască a trimite șe bani, șe alte încururi destinate pentru fi lor, exclusiv și totdeauna la adresa Superiorității, care va controla, ca toate să ajungă la destinația lor și să fie întrebunșate amășurate dorinții părinților; așa totuși ea ordinea și disciplinș din convict să nu aibe scădere.

5. Elevii la gimnaziu vor fi supuși întru toate regulamentelor afăștoare în vigoare la acel institut și în urmare și părinșii au a-se conforma întecmai acelor. De aici urșează, că și cel primiți în convict vor putea rămăneș elevi convictuali până când sunt de fapt studenți la respectivul institut.

6. Elevii vor avea a-se prezenta înaintea Superiorității în 1 Septembrie n. 1917, însușiiți de părinșii sau îngrijitorii lor, nade vor plăti taxele statorite, vor consomma obiectele lor, și vor primi în seamă lecurile destinate la șalele de studiu și de durmit, cum și mobilierul destinat lor spre întrebunșare. Tot cu acest prilej li-se vor da și alte îndrumări, de cari vor avea întrebunșă.

Lugoj, la 26 Iulie 1917.

Ordinariatul episcopesc de Lugoj.

Informațiuni.

Profesor universitar privat. Ministrul de culte și instrucție a luat la cunoștiaș abil tateș de docent universitar a profesorului Dr. Nicolae Drăganu dela gimnazial fundatiional din Nășnd, propus din partea consiliului dela universitateș din Cluj. D-se este abilitat din partea facultății filozofice, lingvistice și istorice — pentru predarea limbii și literaturii romăne din veacul al XVI—XVII-lea.

Când se încep prelegerile. Ziarul „As Est” a întrecăt ministerul de culte, când se încep prelegerile viitorului an școlar. Răspunșul a fost: „Ministerul nu a luat dispoziții în acest punct”.

Cetitorii noștri să fie deș liniștiți, căci imediat ce vom avea o știre pozitivă în această direcție vom da-o în numărul proxim.

Pierderile ententei în cei trei ani de rășbolu. Agenția germană „Wolff” comunică următoarele date asupra pierderilor suferite de ștatele dușmane în decursul actualului rășbolu: Rusia 9 și jumătate milioane ostași, Franța 4 milioane 400 mii ostași, Anglia și Italia, singuratic câte 1 mil. 600 mii ostași, Belgia 240 mii, Sărbia 500 mii, România 300 mii. Șpeșele de rășbolu ale ententei sunt 158 miliarde mărci, pe când ale puterilor centrale sunt de 107 miliarde mărci.

Femeile ceș cer drepturi în diocșșile politice. Ziarele boeme, după cum se anunș din Praga, publică scrișoarea deschisă, adresată de femeile ceș deputașilor celi ai adunării imperiale. În scrișoarea această femeile din Boemia să plăug, că nu au for să și deștăinșiasă durerile și sentimentele și să ceră înșșțarea ștatului ceș-tot. Deș femeile din Boemia suferș greutășile rășbolului ca și bărbății, totuși nu sunt cheșate unde să decide viitorul nașionii. Pretind șufragiul pentru femei și îndreptășire deplină în viața publică.

Numărul ovrailor. După o ștatistică germană recentă, în lumea întrecăș trășș în total 11,081,000 ovrăi și anume 8,748,000 în Europa, 1,556,000 în America, 354,000 în Africa, 242,000 în Asia și 17,000 în Australia. În Rusia șigură trășș 2,100,000 de ovrăi, inclusiv cele 2 milioane de ovrăi din Polonia.

Neceșlog. 7 Augustin Vieșș, acestor cons., protepopul tr. Ișului, paroh la Crășhidid; g. membru pe vieșșă al „Asociașunii pentru cultura și literatura șeșorului romăș”, membru în direcșioneș institutului de crediș „Șilvania” etc., în 27 Iulie a. c. la 11 ore a. m. în al 63-lea an al vieșșii șale laborioase și 39 al proșiei și a cășătoriei, provășzut cu șș. Sacramente și-a dat nobilul său șufel în mâșile Creatorului.

Oșemintele necitatului protepop și proș și a modelului de șotia și părinte ș'au așezat spre odihnă în cimșteriel gr.-cat. din Crășhidid la 30 Iulie a. c. la 2 ore d. a.

Odihnească în pace!

Posta Redacșionii.

Petru R. Mikolapatak. Șerieșarea D-Tale șu trimis-o d-lui proprietar din cheștie. Răspunșul îl vei primi de acolo.

Preșrietar, editör și Redactor responsabile:
Ioan Șaciu.

Ioan Șaciu